

การศึกษาผลของระดับความสูงของพื้นที่ ความแตกต่างทางสายพันธุ์ ช่วงแสง และระดับความเข้มข้นของไนโตรเจนต่อการชักนำให้เกิดตาดอกในต้นไหลสตรอเบอร์รี่ โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 ฤดูปลูกดังนี้ ฤดูปลูกที่ 1 ทำการทดลองที่บ้านห้วยน้ำฝัก อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย (ระดับความสูง 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล) ซึ่งทำการทดลองในต้นไหลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 50 และ 70 และที่สถานีวิจัยเพชรบูรณ์ (แปลงทดลองทับเบิก) อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่ระดับความสูง 1,250 เมตรจากระดับน้ำทะเล) ซึ่งทำการทดลองในต้นไหลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 50 (B50) และ 70 (Toyonoka) พันธุ์ลูกผสม BQ และ พันธุ์ลูกผสม QN เพื่อเปรียบเทียบระดับความสูงและการให้วันสั้นเป็นเวลา 2 สัปดาห์ในการกระตุ้นให้เกิดตาดอกโดยการทดลองในระหว่างเดือน สิงหาคม ถึง ตุลาคม 2545 พบว่าต้นไหลสตรอเบอร์รี่ที่ปลูกที่บ้านห้วยน้ำฝัก พันธุ์พระราชทาน 70 ที่ได้รับวันสั้นโดยการคลุมแปลงด้วยพลาสติกดำตั้งแต่วันที่ 16.00-08.00 น. มีระดับการเกิดตาดอกสูงกว่าพันธุ์พระราชทาน 50 ส่วนต้นไหลสตรอเบอร์รี่ที่ปลูกที่สถานีวิจัยเพชรบูรณ์ พันธุ์ลูกผสม BQ และ QN ที่ได้รับวันสั้น จะมีการเกิดตาดอกในระดับที่สูงกว่าต้นไหลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 50 และ 70 และพบว่าต้นไหลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 50 และ 70 ที่ทำการปลูกที่สถานีวิจัยเพชรบูรณ์ จะมีระดับการเกิดตาดอกสูงกว่าต้นไหลสตรอเบอร์รี่ที่ปลูกในพื้นที่บ้านห้วยน้ำฝัก ฤดูปลูกที่ 2 ทำการศึกษาผลของระดับความเข้มข้นของไนโตรเจนร่วมกับการใช้วันสั้น โดยทำการทดลองที่สถานีวิจัยเพชรบูรณ์ (แปลงทดลองทับเบิก) ในสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 50 และ 70 พันธุ์ลูกผสม BQ และ QN ระหว่างเดือน สิงหาคม ถึง ตุลาคม 2546 จากการทดลองพบว่าต้นไหลสตรอเบอร์รี่พันธุ์พระราชทาน 50 และ 70 จะมีระดับการเกิดตาดอกสูงที่สุดเมื่อได้รับไนโตรเจนที่ระดับความเข้มข้น 70 ppm ร่วมกับการใช้วันสั้น ขณะที่พันธุ์ลูกผสม BQ และ QN เมื่อได้รับไนโตรเจนที่ระดับความเข้มข้น 90 และ 110 ppm ร่วมกับการใช้วันสั้นจะมีระดับการเกิดตาดอกสูงที่สุด สำหรับต้นทุนในการผลิตต้นไหลโดยใช้เทคนิคชักนำให้เกิดตาดอกโดยใช้ไนโตรเจนความเข้มข้นต่ำร่วมกับการใช้วันสั้นมีต้นทุนการผลิตปีแรกเท่ากับ 3.81 บาท/ต้นซึ่งถึงแม้ว่าต้นทุนดังกล่าวจะสูงกว่าการสั่งซื้อต้นไหลจากจังหวัดเชียงใหม่แต่ก็เป็นในช่วงแรกเท่านั้นซึ่งต้นทุนดังกล่าวจะลดลงในปีต่อไป ทั้งนี้เพราะว่าการผลิตต้นไหลสตรอเบอร์รี่ด้วยตนเองจะทำให้เกษตรกรสามารถควบคุมดูแลคุณภาพของต้นไหลได้ และลดความสูญเสียในระหว่างการขนส่ง

Effects of elevation, cultivars, nitrogen concentration and short-day treatment on flower bud induction of strawberry runner plants were studied. In the first test, effects of elevation and short-day were carried out at Moo-Ban Huay Numpak, Nahaew District, Loei Province (elevation about 1,000 m) and the Petchaboon Research Station, Lomsak, Petchaboon Province (elevation about 1,250 m) between August-October 2002. The varieties of runner strawberries used in this study were B50, Toyonoka (B70), BQ and QN. The results indicated that at Moo-Ban Huay Numpak the Toyonoka runner plant getting the short day treatment for 2 weeks had a higher level of flower bud development than B50. At the Petchaboon Research Station, BQ and QN runner had the higher level of bud development than those of B50 and Toyonoka. Comparisons between stage flower bud induction of B50 and Toyonoka planted at the two research station, those growing at Nahaew were lower. For second test, a study of flower bud induction of runner plants by controlling the level of nitrogen and short-day periods was carried out at the Petchaboon Research Station during August-October 2003. The B50, Toyonoka, BQ and QN runner were treated with the following nitrogen concentrations: 70, 90 and 110 ppm respectively. The flower buds were induced by covering them with black plastic from 04.00 P.M. to 08.00 A.M. It was found that use of a low nitrogen concentration combined with short-day cycle could promote the flower bud development of the runner plants in all varieties. Suitable nitrogen concentrations for flower bud induction were 70 ppm for B50 and Toyonoka runners and either 90 or 110 ppm for BQ and QN runners. The economic cost analysis found that the runner plant production cost using the low nitrogen concentration with the short day technique was about 3.81 baht/plant, which was more expensive than that of runner plants ordered from Chaing-Mai Province. The production of runner plants at the plantation area could help control the quality of the product by decreasing loses during transportation as resulted in the decrease of production cost in the following year.